

ABD-İSRAİL SALDIRISINA KARŞI DÜNYA BARIŞ GÜÇLERİNİN EYLEM PLATFORMU

İsrail'in Lübnan'a saldırısı üzerine Filistin Halkı ile Dayanışma Uluslararası Komitesi'nin yaptığı çağrı sonucu 36 ülkenin delegasyonları, 9 uluslararası örgütün temsilcileri ve Birleşmiş Milletlere Bağlı Filistin sorununa ilişkin uluslararası konferans ile "Filistin halkının elinden alnamaz haklarını kullanması komitesi" Temsilcilerinin katılımıyla, 26-27 Haziran 1982'de İsviçre'nin Basel kentinde "Lübnan ve Filistin halkları ile dayanışma uluslararası konferansı"nda "Eylem Platformu"na ilişkin konuşma.

Değerli yoldaşlar, dostlar,

Konferans programına göre bu sabahki oturumda görüşmek durumunda olduğumuz Lübnan ve Filistin halkıyla dayanışmaya ilişkin eylem programı maddesi, kanımca gündemin en önemli maddesidir. Çünkü, durum tahlil ve değerlendirme-leri, kınamalar ve dayanışma bildirimleri etkinlik kazanabilmek için şu veya bu biçimde eyleme, dönüştürülmek zorundadır.

Dayanışma eylemi üç düzeyde düşünülmeli ve gerçekleştirilmelidir.

İlk ve en ivedi dayanışma eylemi, elbette ki, İsrail'in insanlık dışı, zalim saldırılarına uğrayan, Lübnan ve Filistin halklarına yiyecek maddeleri, ilaç ve tıbbi araç ve gereçler gibi yaşamın sürdürülmesi için en gerekli tüketim mallarının olabildiğince en büyük çapta gönderilmesi ve bunların yerine varmasının sağlanmasıdır.

İkincisi, kitlelerin bilgilendirilmesi ve kitlesele eylemlerle dünya kamuoyu, özellikle de Avrupa kamuoyu, İsrail'in tüm uluslararası hukuk, ilke ve kurallarını çiğneyerek Lübnan'ı istilasına ve saldırılarını masum sivil halk üzerinde yoğunlaştırarak soykırıma girişmesine karşı uyarılıp harekete geçirilmeli; Amerika Birleşik Devletleri ve İsrail üzerinde, ve de NATO, Avrupa Ekonomik Topluluğu, Avrupa Konseyi ve Birleşmiş Milletler üyesi tüm diğer ülkelerin hükümetleri üzerinde mümkün olan en büyük kamu baskısı oluşturulmalıdır. Bundan maksat, tabiidir ki, Lübnan ve Filistin halklarına karşı İsrail saldırısının durdurulmasını, derhal ateşkesi, İsrail'in Lübnan'dan koşulsuz çekilmesini ve Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Filistin halkının ulus olarak varolma, ülkelerine dönme ve kendi bağımsız devletine sahip olma haklarını savunmak üzere Lübnan'da kalmasını ve çalışmalarını sürdürmesini sağlayabilmektir. Politik dayanışma eyleminin ivedi hedefleri bunlardır.

Üçüncü olarak, Lübnan ve Filistin halklarıyla dayanışma eylemi daha üst bir düzeyde de düşünülmeli ve yürütülmelidir. Kamuoyunun uyarılması, kitle hareketleri, hükümetlerin üzerine politik baskı az önce belirttiğim, gerçekleştirilmesi en ivedi olan amaçlarla sınırlı olmamalıdır, böyle sınırlandırılmamalıdır. Çünkü Lübnan'da olup bitenler ve sürenler, yalnızca, bu küçük ülkeye yönelmiş, hak ve adalete aykırı, zâlim bir saldırı, yalnızca bu ülkeyi ve barındırdığı halkları ilgilendiren bir sorun değildir. Yakın ve Orta Doğu'da, Avrupa'da ve sonunda dünyada barış açısından

geniş ve son derece önemli uzantıları vardır.

Dün söz alan kimi konuşmacılar, güttüğü genişleme politikasında ve eylemlerinde İsrail'in Amerika Birleşik Devletleri'nce desteklendiğini, yardım gördüğünü haklı olarak belirttiler, ama kanımca bu politika ve eylemlerin ve ona verilen destek ve yardımların daha uzun vadeli hedefleri yeterince açık ve seçikliğe kavuşturulmadı.

Birleşmiş Milletler üyesi, egemen Lübnan devletinin parçalanmasına yol açabilecek, Filistin Kurtuluş Örgütü'nü ve halkını yok etmeye yönelik, adeta çaresiz kalmışcasına bir hınçla yürütülen bu vahşi saldırının nedeni ne? Nedeni açık; bölgeyi İsrail'in, yanı sıra Amerika'nın kontrol ve hegemonyası altına almak ve böylece bu stratejik bölgede Amerikan emperyalizminin mevzilerini güçlendirmek, gerekli gördüğünde Amerika'nın Orta Doğu'ya askeri müdahalede bulunabilmesi, Sovyetler Birliği'yle karşı karşıya gelmeye girişebilmesi için zemini temizlemektir. Bu işte İsrail, Amerika için etkin acımasız bir araçtır ama sadece bir araç. Amerika'nın İsrail'e yüklediği rol onun genişleme politikasının çıkarları ve hedefleriyle çakışsa da, bu çıkar ve hedefler ikincil etmenlerdir, belirleyici değil. Saldırıları Filistin Kurtuluş Örgütü ve halkı üzerinde yoğunlaştırılmaktadır, çünkü Amerika'nın planını uygulamasının bugün önüne dikilen başlıca engel Filistin Kurtuluş Örgütü ve yönettiği Filistin ulusal hareketidir. Amerika bu engeli yok etmek kendi hedefleri açısından Lübnan'ı güvenli ve istikrarlı bir hale getirmek peşindedir.

Bunu söylemek, sadece bir tahmin değildir. Sözde "Sovyet tehlikesini önlemek" iddiasıyla Orta Doğu ülkelerine ve Basra Körfezi'ne askeri müdahalede bulunabilmek için Amerika'nın özel bir "çevik müdahale kuvveti" oluşturduğunu hepimiz biliyoruz. Bu ay içinde yer alan son NATO doruk toplantısında Başkan Reagan'ın Avrupa hükümet başkanları üzerinde baskıyı artırıp aldattığı kararı da hep biliyoruz. Bu kararla Avrupalı üyeler Amerika'nın Orta Doğu'da girişeceği herhangi bir maceraya katılmak veya yardımda bulunmak zorunluğundan kendilerini kurtardılar, ama Türkiye'deki faşist cuntanın Reagan yönetiminin "çevik kuvvet" için ısrarla talep ettiği "kolaylıklar"ı görmesine yeşil ışık yaktılar, bunu NATO açısından meşrulaştırdılar. Avrupalı üyelerin hükümet başkanları böyle bir kararın Avrupa için taşıdığı kaçınılmaz rizikoların elbette farkındalar, ama şaşırtıcı bir politik miyoplukla ya da çelişkilerin arasında sıkışmayla, o an için kendilerini kurtarma yolunu aradılar, "ferahladılar". Türk cuntası istenilen "kolaylıklar"ı zaten göstermeye başlamıştı. Askeri hava alanlarının genişletilmesi ve modernleştirilmesi, kuzey-doğu sınırında yeni askeri birimler oluşturulması projeleri, İsrail saldırı ve istilasının en sıcak günlerinde NATO müttefik kuvvetleri başkomutanı General Rogers'ın Doğu sınırındaki 3. Ordunun ihtiyaçlarını tesbit etme ve incelemelerde bulunmak üzere Türkiye'yi ziyareti herkesin bildiği bir sırrın açığa çıkan belirtileriydi. Artık sır, sır olmaktan çıkıp resmîyet kazanıyor. Türkiye, Amerika'nın Orta Doğu'ya müdahalesinin ana üssü ve sığınma tahtası olacaktır.

Orta Doğu'ya ilişkin bu olumsuz gelişmeler barışı tehdit eden bir başka tehlikenin de büyümekte olduğuna işaret ediyor. Amerikalı kimi uzman ve yetkililerin birkaç yıldan beri işledikleri ve Reagan'ın benimsediği "sınırlı nükleer savaş mümkündür" fikrinin gerçekleştirilme yoluna konulmak istendiğinin alametleri giderek artan bir belirginlikle ortaya çıkmaktadır. Reagan ve ekibi işbaşına geldiğinden beri

söylenenler, yapılanlar ve hazırlığına girilenler Reagan yönetiminin “sınırlı nükleer savaş” yolundan Sovyetler Birliği ile bir karşılaşma (konfrontasyon) tasarladığı ve aradığı, karşılaşma alanı olarak da yakın ve Orta Doğu bölgesini seçtiği kanısı kuvvetlendirmektedir.

Oysa, bir, sınırlı nükleer savaş mümkün değildir; başlatılacak herhangi bir nükleer savaşın dünya savaşına dönüşmesi kaçınılmazdır. İki, sınırlı nükleer savaş mümkün olsa bile, bu, büyük bir bölgeyi, bölgedeki birçok ülkeyi baştan başa canlı barınamaz hale getirecek, milyonlarca insanı anında veya dayanılmaz acılar çeke çeke zamanla öldürecek, insanlığın tanımadığı bir savaş olacaktır. Hafife alınamaz.

Türkiye ve Orta Doğu Avrupa'nın kapı komşusu olduğundan, o bölgedeki sınırlı bir nükleer savaştan, en azından onun tehlikeli etki ve sonuçlarından Avrupa kendini kurtaramıyacaktır.

Lübnan ve Filistin halklarıyla politik dayanışma eylemini programlayıp örgütler ve yürütürken sorun kamuoyuna ve kitlelere bu daha geniş bağlamı içinde, taşıdığı tehlikeler iyice açıklanarak sunulmalıdır. Anlatılmalıdır ki, Avrupa'ya -ve dünya barışına- yönelik tehdit yalnızca yeni Amerikan füzelerinin Avrupa'ya yerleştirilmesinden kaynaklanmamaktadır. Bu füzelerin Türkiye'ye yerleştirilmesi, Reagan'ın kaynayan Orta Doğu'ya yönelik tasarısı ve girişimleri aynı ölçüde, hatta belki daha da büyük bir tehlike ve tehdit oluşturmaktadır. İnsanlar bu olayın veya gelişmenin doğrudan kendileri için de tehlikeli olduğunu anlarırsa daha aktif bir ilgi gösterir ve daha kolay eyleme geçerler. Onun için “Lübnan olayı” Avrupa kamuoyuna ve barış savunucusu kitlelerine tehlikeli bağlantıları içinde bütün açıklığıyla sunulmalıdır.

Konferans Lübnan ve Filistinliler sorununa ilişkin olarak toplanmış olduğundan yukarıya aldığımız konuşmada Orta Doğu'daki diğer gelişmeler ve bunlar karşısında Amerika'nın olası tutumu üzerinde durulmamıştır. Tabloyu tamamlamak için kısaca belirtelim ki, İran-İrak savaşı son bulur, Saddam Hüseyin rejimi çöker ve bu ülkede devrimci bir iç savaşı yürüten yurtsever güçler koalisyonu iktidar olursa, veya böyle bir sonucun gerçekleşebileceği konusunda “kuvvetli belirtiler” görülürse, Reagan yönetiminin bunun karşısında seyirci kalması düşünülemez. Böyle bir durumda, kendi sınırları içinde, çağdışı zorba rejimlerine muhalif, ilerici güçleri barındıran ve İran halk devrimi türü halk hareketlerinin kendi ülkelerinde de başkaldırması olasılığından son derece ürken, Körfez'in gerici Arap ülkeleri Amerika'nın müdahalesine, “çevik kuvveti”ne daha taraftar olacaklar, hatta bunu talep edebilecekler. Reagan yönetimi de bu defa bu Arap ülkelerini paravan olarak kullanıp -bu ülkeler İsrail gibi çok etken bir araç olarak kullanılabilir- nitelikte değildir- onların “yardım talebi”ne cevap verme bahanesiyle kimi “operasyon”lara girmeye kalkışabilir. Ne var ki, Reagan'ın istediği gibi at koşturması için meydan boş değildir. Dünya halklarının ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelelerini, savaşlarını, başardıkları devrimleri her zaman desteklemiş, onlara yardım etmiş olan ve böyle davranmakta devam etmesi enternasyonalist dayanışmanın bir gereği olan; detantın statükoyu olduğu gibi dondurmak anlamına gelmediğini, geleceğini -çünkü toplumsal gelişmelerin durdurulamayacağını- bilen Sovyetler Birliği, Reagan yönetiminin gerici Arap ülkelerini yedeğine alıp İran ve Irak devrimci hareketlerini ezmelerine

müsaade edemez. Dünya barışının baş savunucusu Sovyetler Birliği her kritik durumda olduğu gibi, bu “karşı karşıya gelme” durumunun askeri alana kaymaması, politik düzeyde kalması ve sorunun politik yoldan çözülmesi için en büyük dikkat ve çabayı gösterecektir. Orta Doğu’da barış umudu bu dikkat ve çabaya bağlıdır ve bu boş bir umut değildir. Ne ki, dünyanın tüm barış güçleri de bu dikkat ve çabaya tüm güçleriyle omuz vermelidirler.

Çark Başak, Sayı 13 (90), Temmuz 1982